

10

DANSK
LOKOMOTIV
TIDENDE

DANSK LOKOMOTIV TIDENDE

10. NOVEMBER 1979 - 79. ÅRGANG

10

Indhold:

Efter et valg	2
Lov om midlertidig indbetaling fra staten til ATP af visse dyrtidsportioner	3
Indstilling fra arbejdsministeren fra bestyrelsen for ATP	5
Børneopsparing	11
Frem/stop, frem/stop i Australien	12
Udlandet i glimt	13
Og så på en lørdag	14
Der må tages fat på afgørende reformer	17
Juleunderstøttelse	19
Personalia	19
Dansk veteran jernbane Platte	20

Redaktører:

K. B. Knudsen
(ansvarshavende)
G. A. Rasmussen

Redaktion og ekspedition:
Hellerupvej 44, Hellerup.
Telefon (01) 62 72 69.
Kontortid 9-16.
Lørdag lukket.

Frederiksberg Bogtrykkeri
Howitzvej 49.

Så fik vi overstået et jubilæum for folketingsvalg i halvfjerserne. For femte gang gik vælgerne til stemmeurnerne. Og resultatet? Der skabtes i hvert fald ikke basis for et Socialdemokratis egen politik. Og endnu mindre for de såkaldte firekløverpartiers. Men – de har sikkert ret, som siger, at vælgerne samlede sig om midterpartierne. Det må hilses med tilfredshed, at Socialdemokratiet gik styrket ud af valget. Den kendsgerning betyder, at der kan ydes større retfærdighed overfor lønmodtagergrupperne i det økonomiske program som forelægges Folketinget af den socialdemokratiske mindretalsregering. Ingen kan være i tvivl om, at landets økonomiske situation kræver gennemførelse af foranstaltninger, der giver indskrænkning i forbrug.

Indkomstpolitikken vil give stagnation, eller nedgang i reallønnen. Der er trods alt sket sådanne flytninger af mandater i Folketinget, som kan føre til en politik, der er mere retfærdig og socialt afbalanceret, end den en firekløverregering ville have gennemført. Det bliver en fordeling af byrderne over alle indkomster og ikke blot lønmodtagernes. Foranstaltningerne bliver dybtgående og længe varende, hvis det skal lykkes at vende bøtten. Det kan vi straks begynde at indstille os på. Vi kan ikke vedblivende acceptere den manglende fasthed i den økonomiske politik. En del af denne indbefatter bolig- og skattepolitik. Det er store områder, og det kræver derfor en indgående behandling af problemerne for en samlet plan kan løbe af stables, men dele som værdistigningsafgift og skattefradragregler kan umiddelbart tages op til forhandling. Med ændringer i den forbindelse ligger grunden til en retfærdigere og for samfundet en sundere fordeling af værdierne i boligpolitikken og skattepolitikken. Vi må ønske at firserne ikke kommer til at indeholde lige så mange folketingsvalg, som det årti vi er på vej ud af.

Der må længere arbejdsro til for at få en ordentlig planlægning. Det gælder alle regeringsområder. Således også Ministeriet for offentlige arbejder som har fået ny minister, nemlig Jens Risgaard Knudsen. Vi byder velkommen i trafikministerstolen og håber, at der med dette skifte indledes en »regeringsperiode«, hvor det vil blive muligt at stabilisere og videreudvikle DSB området i en tid, hvor energiproblemer styrker grundlaget for kollektiv trafik. Vi kender ham som en nøgtern og meget effektiv politiker. Det er der brug for.

Lov om midlertidig indbetaling fra staten til arbejdsmarkedets Tillægspension af visse dyrtidsportioner

§ 1. Hvor der er aftalt eller fastsat regulering af arbejdsvederlag m.v. på grundlag af det reguleringspristal, der beregnes i henhold til lov om beregning af et reguleringspristal, suspenderes indtil det tidspunkt, hvor regulering på grundlag af juli pristallet 1979 skal finde sted, den del af reguleringen, der svarer til en stigning i reguleringspristallet ud over fulde 3 points (1 dyrtidsportion) pr. gang på grundlag af de for juli 1977, januar og juli 1978 og januar 1979 beregnede pristal.

Stk. 2. Regulering på grundlag af reguleringspristallene for april og oktober 1977 og april og oktober 1978 suspenderes tilsvarende indtil det tidspunkt, hvor regulering på grundlag af april pristallet 1979 skal finde sted.

§ 2. For hvert dyrtidsportion ud over 1, der udløses af hver af de i § 1, nævnte reguleringspristal, indbetaler staten fra den næstfølgende 1. september respektive 1. marts til Arbejdsmarkedets Tillægspension for alle dér registrerede lønmodtagere et beløb pr. år på 2 8/9 gange det for enkelte lønmodtager beregnede samlede bidrag til Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 2. Beløbet beregnes for et kalenderår ad gangen på grundlag af det for den pågældende beregnede ATP-bidrag fordelt med lige store beløb på de måneder, i hvilke den pågældende over for Arbejdsmarkedets Tillægspension er oplyst at have været beskæftiget. For 1977 medregnes kun bidrag, der herefter vedrører tiden efter 1. september, og for 1979 kun bidrag, der herefter vedrører tiden inden 1. september.

Stk. 3. De for den enkelte lønmodtager beregnede beløb godskrives særskilt den pågældendes konto i Arbejdsmarkedets Tillægspension.

§ 3. Såfremt de i § 1, stk. 1, nævnte reguleringspristal udløser indbetaling efter § 2, indbetaler staten fra den næstfølgende 1. september respektive 1. marts et månedligt a conto-beløb på 150 mill. kr. for hver dyrtidsportion, som danner grundlag for indbetaling.

§ 4. For lønmodtagere over 67 år indbetales til Arbejdsmarkedets Tillægspension et beløb beregnet på grundlag af den til ligningsmyndighederne opgivne årlige lønindtægt i hvert enkelt beskæftigelsesforhold. Lønindtægten omregnes til timetal for beskæftigelse efter samme regler som i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension § 15, stk. 4, jfr. § 4, stk. 1, c, og det beløb, der skal indbetales, beregnes herefter efter tilsva-

rende regler som i § 2, stk. 2, som om der på grundlag af dette timetal var beregnet ATP-bidrag for den pågældende, dog højst 1.248 kr. pr. person pr. beskæftigelsesforhold for hver dyrtidsportion, som danner grundlag for indbetaling.

Stk. 2. Det er en betingelse for at få godskrevet beløb efter stk. 1 i det kalenderår, hvor en lønmodtager fylder 67 år, at den pågældende efter anmodning fra Arbejdsmarkedets Tillægspension giver oplysning om sine beskæftigelsesforhold i nævnte år.

§ 5. De af staten indbetalte beløb forvaltes af Arbejdsmarkedets Tillægspensions bestyrelse efter reglerne i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension § 26 sammen med Arbejdsmarkedets Tillægspensions midler.

Stk. 2. De af staten indbetalte beløb skal fremgå særskilt af Arbejdsmarkedets Tillægspensions regnskab.

Stk. 3. Omkostningerne ved ordningens administration dækkes efter tilsvarende regler, som er gældende for administrationen af Arbejdsmarkedets Tillægspension. I øvrigt finder reglerne i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension kap. VII-XI anvendelse.

§ 6. Forslag om formen for udbetaling til de lønmodtagere, for hvem der er godskrevet beløb i henhold til §§ 2 og 4, fremsættes for Folketinget i Folketingsåret 1979-80. Det påhviler bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension inden 1. oktober 1979 at afgive indstilling herom til arbejdsministeren.

§ 7. I lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten, jfr. lovbekendtgørelse nr. 55 af 17. februar 1977, indsættes efter § 7 A som ny paragraf:

»§7B. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst bortses fra beløb, som i henhold til lov om midlertidig indbetaling fra staten til Arbejdsmarkedets Tillægspension af visse dyrtidsportioner indbetales af staten og godskrives lønmodtagernes konto i Arbejdsmarkedets Tillægspension«.

§ 8. Loven træder i kraft den 1. september 1977, dog træder § 1 i kraft den 1. juni 1977.

§ 9. Loven gælder kun for Færøerne og Grønland i det i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension § 38 angivne omfang.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget – og det samtidigt fremsatte forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension – fremsættes til opfyldelse af den del af Folketingsbeslutning af 20. august 1976 om indkomstpølik for årene 1977-78 og 1978-79, hvori det udtales:

»Såfremt prisudviklingen udløser mere end én dyrtidsportion ved hver halvårsregulering, bør udgiften til overskydende portioner bæres af staten og ikke af virksomhederne.

Folketinget opfordrer regeringen til at fremsætte forslag om en ordning hvorefter statens bidrag i så fald indbetales til ATP-fonden, hvor det godskrives hver enkelt lønmodtagers indestående i fonden.

Ordnningen forudsættes tilrettelagt således, at udbetalingerne til lønmodtagerne vil foregå sammen med den øvrige ATP-pension. Ved ordningen sikres herved, at også disse dyrtidsportioner ubeskåret tilfalder lønmodtagerne sammen med de renteindtægter, ATP-fonden vil opnå ved køb af obligationer m.v. for statens indbetaling.

De nærmere regler fastsættes i samarbejde med ATP's bestyrelse, hvori arbejdsmarkedets organisationer er repræsenteret«.

Lovforslaget indebærer, at dyrtidsreguleringens ordning i overenskomstperioden 1977-79 suspenderes delvist, idet der højst kan komme én dyrtidsportion til udbetaling pr. gang ved hvert af de 4 reguleringspristal i perioden. Til gengæld for hver overskydende dyrtidsportion, som suspenderes i perioden, indbetaler staten til Arbejdsmarkedets Tillægspension et årligt beløb på 1.248 kr. pr. helårsbeskæftiget lønmodtager.

Loven får første gang virkning for dyrtidsreguleringen som følge af juli pristallet 1977, dvs. i september/oktober 1977 og sidste gang for dyrtidsreguleringen som følge af januar pristallet 1979, dvs. i marts/april 1979, jfr. dog § 1, stk. 2. Loven udløber i forbindelse med dyrtidsreguleringen som følge af juli pristallet 1979, dvs. i september/oktober 1979, hvilket indebærer, dels at statens indbetalinger til Arbejdsmarkedets Tillægspension ophører på dette tidspunkt, dels at suspensionen af de overskydende dyrtidsportioner bortfalder med virkning fra udløbstidspunktet.

Til brug ved udarbejdelsen af lovforslaget har Arbejdsmarkedets Tillægspensions bestyrelse afgivet en enig indstilling. Navnlig bemærkes, at bestyrelsen har indstillet, at spørgsmålet om udbetaling af de indbetalte beløb udskydes til efter lovens udløb. Rege-

ringen har tilsluttet sig denne indstilling, jfr. nærmere bemærkningerne til § 6.

Vedrørende den nærmere tilrettelæggelse af indbetalingsordningen henvises til bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Økonomiske konsekvenser

På grundlag af de seneste opgørelser over indbetalte ATP-bidrag kan man skønne, at statens udgift ved indbetaling til Arbejdsmarkedets Tillægspension vil andrage knap 1,9 mia. kr. pr. overskydende dyrtidsportion pr. år. Omvendt sparer staten et beløb på ca. 275 mill. kr. og kommunerne et beløb på ca. 425 mill. kr. pr. år for hver dyrtidsportion, der ikke kommer til udbetaling til lønmodtagerne.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til *stk. 1.* Forslaget indebærer, at der i overenskomstperioden 1977-79 kun kan komme én dyrtidsportion til udbetaling som følge af hvert af de 4 reguleringspristal, der fremkommer i perioden. Det gælder såvel dyrtidsregulering efter kollektive overenskomster og aftaler m.v. som efter individuelle aftaler og såvel i den offentlige sektor som på det private arbejdsmarked. Ud over egentlige arbejdsvederlag omfatter ændringerne også ulempevederlag som f.eks. overarbejdsbetaling og rådighedstillæg samt sådanne ydelser som time- og dagpenge, repræsentationstillæg og lign., f.eks. til ministre og medlemmer af folketinget.

For så vidt angår tjenestemandspensioner m.v. henvises til det samtidigt fremsatte forslag til lov om ændring af lov om tjenestemandspension.

Til *stk. 2.* Såvidt vides bliver ingen kollektive overenskomster længere reguleret efter de »skæve« pristal. Der forekommer imidlertid stadig individuelle ansættelseskontrakter, hvor reguleringspristallene for april og oktober lægges til grund, og det må anses for bedst stemmende med lovens hensigt, at heller ikke disse persongrupper får mere end 1 dyrtidsportion pr. gang, såmeget mere som staten også vil foretage indbetalinger for disse personer, hvis de er medlemmer af Arbejdsmarkedets Tillægspension, omend på grundlag af det næstfølgende pristal, jfr. i øvrigt bemærkningerne til § 2.

Til § 2

I *stk. 1* foreslås, at der i stedet for de suspenderede dyrtidsportioner for lønmodtagerne indbetales et beløb fra staten til Arbejdsmarkedets Tillægspension.

For et fuldtidsbeskæftiget medlem af Arbejdsmarkedets Tillægspension vil beløbet andrage 1.248 kr. pr. dyrtidsportion pr. år, dvs. 2 8/9 gange et fuldt samlet årsbeløb til Arbejdsmarkedets Tillægspension, 432 kr.

Ved at vælge medlemskredsen i Arbejdsmarkedets Tillægspension som beregningsgrundlag skabes der på en administrativt overkommelig måde stort set sammenfald mellem lønmodtagerkredsen i § 1 og § 2.

I nogle tilfælde vil personkredsen i § 2 dog være videre, nemlig når lønmodtager ikke har krav på dyrtidsregulering. I andre tilfælde vil den være snævrere, nemlig når en lønmodtager vel har krav på dyrtidsregulering af arbejdsvederlaget, men ikke skal være medlem af Arbejdsmarkedets Tillægspension. Ved de samtidigt foreslåede ændringer i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension – om nedsættelse af minimumsbeskæftigelsen for medlemskab af Arbejdsmarkedets Tillægspension fra 15 til 10 timer ugentlig og af aldersgrænsen fra 18 til 16 år – vil disse tilfælde dog blive væsentligt indskrænkede, jfr. også bemærkningerne til § 4.

I *stk. 2* foreslås det, at beregningen af statens indbetaling for de enkelte lønmodtagere sker på grundlag af det i Arbejdsmarkedets Tillægspension foreliggende materiale, således at særskilte indberetninger til Arbejdsmarkedets Tillægspension fra arbejdsgiverne til brug herved kan undgås.

Arbejdsgivernes indberetninger til Arbejdsmarkedets Tillægspension om den enkelte lønmodtagers beskæftigelse og de indbetalte ATP-bidrag herfor blev oprindeligt foretaget på særskilte kvartalsvise indberetningslister til Arbejdsmarkedets Tillægspension, men sker nu siden 1. januar 1974 på lønoplysningssedlen med tilhørende angivelse, som arbejdsgiverne efter udløbet af hvert kalenderår skal udfylde for hver enkelt ansat lønmodtager og indsende til ligningsmyndighederne, jfr. arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 600 af 26. november 1973.

ATP-bidraget angives i den anvendte lønoplysningsseddel med det samlede beløb for kalenderåret. Med hensyn til lønmodtagerens ansættelsesperiode(r) i kalenderåret indeholder oplysningsseddelen 3 rubrikker: en rubrik til afkrydsning for beskæftigelse hele året, en rubrik for én sammenhængende beskæftigelsesperiode, hvori angives periodens begyndelses- og slutdato, og en rubrik til afkrydsning for beskæftigelse i flere perioder. Arbejdsmarkedets Tillægspension har således ikke i alle tilfælde oplysninger om lønmodtagernes beskæftigelsesperiode(r) inden for kalenderåret hos arbejdsgiveren.

Beregningen af det beløb, der skal indbe-

tales for den enkelte lønmodtager, foreslås af praktisk-administrative grunde foretaget på grundlag af de oplysninger, der fremgår af den anvendte lønoplysningsseddel om det samlede ATP-bidrag for kalenderåret og om lønmodtagernes beskæftigelse i dette år.

På grundlag af den i lønoplysningsseddelen oplyste beskæftigelsesperiode foretages der en forholdsmæssig fordeling af det samlede ATP-bidrag på de enkelte måneder inden for beskæftigelsesperioden, og såfremt lønmodtagerne har været beskæftiget i flere perioder hos arbejdsgiveren – eller denne intet har oplyst om beskæftigelsesperioden – anses han for at have været beskæftiget hele året.

I *stk. 3* præciseres, at de af staten indbetalte beløb på samme måde som ATP-bidrag skal godskrives hver enkelt lønmodtagers konto i Arbejdsmarkedets Tillægspension. Gennem de af Arbejdsmarkedets Tillægspension påbegyndte udsendelser af konto-udskrifter vil lønmodtagerne få meddelelse om, hvor meget de hver for sig har fået godskrevet.

Til § 3

Den endelige beregning af, hvor store beløb staten skal indbetale vil først kunne foretages ca. 1 år efter udløbet af det pågældende kalenderår. Der foreslås derfor en à conto betaling, hvorved man dels opnår en jævnere placeringsrytme for de ret store midler, der kan blive tale om, dels undgår spørgsmålet om forrentning af viserne fra det tidspunkt, hvor de med en vis ret kan siges at være forfaldne.

Til § 4

For personer over 67 år gør der sig særlige forhold gældende, idet medlemskabet af Arbejdsmarkedets Tillægspension og dermed indbetalingen af ATP-bidrag ophører ved det fyldte 67. år. Bidragsbetalingen kan således ikke anvendes som beregningsgrundlag. Det er imidlertid muligt via oplysningerne om lønindtægt at konstruere et tilsvarende beregningsgrundlag, som Arbejdsmarkedets Tillægspension kan anvende ved opgørelsen af det beløb, der skal indbetales for denne persongruppe. Beregningsgrundlaget vil naturligvis kun i grove træk svare til det i øvrigt anvendte. De beskæftigelsesforhold, som kommer i betragtning i denne forbindelse, er kun sådanne, som ville danne grundlag for indbetaling af ATP-bidrag, hvis den pågældende var under 67 år.

Som foreslået i *stk. 2* vil det i det år, hvor en person fylder 67 år og vedbliver med at

arbejde efter dette tidspunkt, i et vist omfang være nødvendigt, at den pågældende selv gør rede for sine beskæftigelsesforhold for at undgå, at der beregnes indbetaling på begge beregningsgrundlag. Redegørelsen skal kun afgives efter anmodning fra Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Til § 5

I stk. 1 foreslås, at forvaltningen af de indbetalte beløb skal ske sammen med Arbejdsmarkedets Tillægspensions midler efter reglerne i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension § 26, således som denne bestemmelse er foreslået ændret i det samtidigt fremsatte forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

I stk. 3 foreslås, at ordningen i øvrigt knyttes til Arbejdsmarkedets Tillægspension på alle områder, hvor ikke særlige grunde nødvendiggør andet, det vil navnlig sige, at de administrative regler i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension finder tilsvarende anvendelse.

Til § 6

Med hensyn til udbetalingen til lønmodtagerne af de godskrevne beløb er det i folketingsbeslutningen af 20. august 1976 udtalt, at »Ordnningen forudsættes tilrettelagt således, at udbetalingerne til lønmodtagerne vil foregå sammen med den øvrige ATP-pension«.

Arbejdsmarkedets Tillægspensions bestyrelse har imidlertid henstillet, at der ikke på nuværende tidspunkt tages stilling til udbetalingsspørgsmålet, men at overvejelserne udsættes, således at et selvstændigt lovforslag herom fremsættes i folketingsåret 1979-80.

Til begrundelse herfor har bestyrelsen henvist til, at det på indeværende tidspunkt er uvist, om, hvornår og i hvilket omfang, der udløses dyrtidsportioner ud over 1 portion på grundlag af de for juli 1977, januar og juli 1978 og januar 1979 beregnede pristal.

Endvidere har bestyrelsen peget på, at der efter det foreliggende inden for en nærmere fremtid må ventes fremsat forslag om en almindelig reform af lovgivningen om folke-

pension m.v., som kan indebære behov for tilpasning af hele den lovgivning, der tilsigter ad pensionsvejen at betrygge alderdommen økonomisk.

En sådan tilpasning vil for så vidt angår udbetalingen af de godskrevne beløb i givet fald bedst kunne ske, når beløbets størrelsesorden er kendt, og der vil da også kunne tages stilling til, i hvilken form og takt udbetaling skal ske.

Regeringen er enig i det af Arbejdsmarkedets Tillægspensions bestyrelse indtagne standpunkt om, at udformningen af reglerne om beløbenes udbetaling rettest bør udskydes til folketingsåret 1979-80, hvor problemerne vedrørende en almindelig pensionsreform kan ventes at være afklaret.

Til § 7

Bestemmelsen går ud på at fastslå, at de beløb, som staten indbetaler til godskrivning af lønmodtagernes konti i Arbejdsmarkedets Tillægspension, ikke skal beskattes i forbindelse med indbetalingen og godskrivningen.

Indstilling fra arbejdsministeren fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension

Midlertig indbetaling fra staten til ATP af visse dyrtidsportioner

I. Indledning

Bestyrelsens indstilling er baseret på tre grundlæggende forhold. De »infrosne« dyrtidsportioner:

- 1) er lønmodtagernes personlige ejendom,
- 2) skal anvendes til pensionsformål,
- 3) kan ikke integreres i ATP's almindelige tillægspension.

II. Formen for pensionsudbetaling

1. Udgangspunktet er augustforliget 1976 mellem de fire forligspartier, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, Kristeligt Folkeparti og Centrumdemokraterne. Hertil kommer aftalen mellem disse par-

ter og Det Konservative Folkeparti i forbindelse med folketingsbeslutningen af 20. august 1976 om indkomstpøolitik for årene 1977-79. Arbejdsministeriet anmodede 7. september 1976 ATP's bestyrelse om at medvirke ved folketingsbeslutningens gennemførelse, hvilket man naturligvis imødekom. Resultatet blev to skitser til lovforslag, som ATP den 2. marts 1977 sendtes til arbejdsministeriet. Den ene vedrørte ændringer i ATP-loven, den anden forslaget om overskydende dyrtidsportioner, som førte til dyrtidsloven af 2. juni 1977.

2. ATP's bestyrelse har fra første færd været af den opfattelse, at da der var tale om dyrtidsportioner,

som ellers normalt skulle udbetales de enkelte lønmodtagere i forbindelse med lønnen, måtte det beløb, som indbetaltes på hver enkelt konto i ATP, være pågældendes personlige ejendom.

Synspunktet om, at det er de enkelte lønmodtageres egen penge – og deres alene – indebærer, at man vedrørende udbetalingen bør finde frem til en ensartet behandling af de individuelt sikrede rettigheder, d.v.s. at forskelle i udbetalingen til de enkelte lønmodtagere alene gøres afhængig af

- a) størrelsen af det konterede beløb (beskæftigelsens varighed)
- b) udbetalingstidspunktet (bindingsperiodens længde) og

c) variation i rentetilskrivningen i bindingsperioden.

3. For en fuldtidsbeskæftiget lønmodtager i perioden 1/9-77 til 31/8-79 vil der til ATP blive indbetalt 1 dyrtidsportion (å 1.248 kr. pr. år) i 2 år som følge af juli pristallet 1977 og 1 portion i 1½ år som følge af januar pristallet 1978 – i alt 4.368 kr. Statens indbetalinger vil for de 8 mdr. i 1979 først være endeligt indbetalt i sommerens løb 1980, hvorefter konteringsarbejdet kan færdiggøres. Udbetaling kan således tidligst ske fra 1. januar 1981. Indtil da er påløbet renter, ligesom administrationshonorar skal fratrækkes. Med et rundt tal må regnes med et indestående på ca. 5.000 kr. for en fuldtidsbeskæftiget, og for samtlige lønmodtagere under eet ca. 10 mia. kr.

4. ATP's bestyrelse finder, at der ikke er tvivl om at folketingsbeslutningen af 20. august 1976 forudsætter, at de indefrosne dyrtidsportioner skal anvendes til pensionsformål. Senere udtalelser fra arbejdsministeren og ordførere fra forskellige politiske partier bekræfter dette.

Dette synspunkt indebærer, at dyrtidspengene ikke kan udbetales kontant på een gang 1. januar 1981 eller portionsvis over 3–4–5 år. En sådan fremgangsmåde ville i øvrigt rejse betydelige samfundsøkonomiske problemer.

5. Udbetaling til pensionsformål er imidlertid ikke det samme som, at udbetalingerne kan blive »pensioner på linie med ATP's øvrige pensioner«, for slet ikke at tale om en fuldstændig integration i ATP's pensionssystem, som flere måske umiddelbart havde forestillet sig. ATP's aktuar advarede i efteråret 1976 imod en sådan forestilling, allerede af den grund, at ATP's pensionssystem bygger på løbende

indbetalinger og løbende justeringer, mens dyrtidspengene er at betragte som en »klump«, d.v.s. et afsluttet eengangsbeløb.

En integration af dyrtidspengene i den gældende ATP-ordning rejser endvidere problemer vedrørende pensionskredsen, idet lønmodtagere over 67 år er blevet konteret for dyrtidspenge, men ikke omfattet af aktivt medlemsskab af ATP. Det drejer sig om ca. 50.000 personer.

Tillige sondres i ATP-ordningen mellem § 6-medlemmer, der blev medlem i ordningens 1. år, og §7-medlemmer, der er kommet til senere. Pensionen pr. anciennitetsår er noget højere for §6-medlemmer end for §7-medlemmer – en forskel, der ikke synes rimelig at opretholde i forbindelse med dyrtidspengene.

Hertil kommer forskellig anciennitetsberegning for medlemmer under og over 60 år. Disse anciennitetsregler har deres særlige sociale motivering og tager sigte på et livslangt medlemskab med løbende bidrag. Det forekommer ikke hensigtsmæssigt at skelne på tilsvarende måde for dyrtidsportioner, der er ens og alene vedrører en bestemt 2-årig periode for alle aldersgrupper.

Også ATP-lovens regler om maksimumsanciennitet og maksimumspension rejser problemer. Det samme gør reglerne om, at der ikke udbetales til boet i forbindelse med dødsfald. Beløbet bliver i ordningen og kommer derved delvis andre ATP-medlemmer tilgode, for hvem der ikke er indbetalt dyrtidspenge.

Konklusionen af samtlige disse forhold bliver, at bestyrelsen er af den opfattelse, at en integration af dyrtidspenge i det gældende ATP-system er mulig.

6. Det er naturligt at stille

spørgsmålet, om der adskilt fra ATP og særskilt for dyrtidspengene kunne tænkes udformet en pensionsordning, der på afgørende punkter ligner ATP-ordningen, for eksempel efter de regler, som gælder for de medlemmer, som er indtrådt 1. april 1965 og senere. Det karakteristiske ved en sådan model er, at det enkelte medlem fra det fyldte 67. år er garanteret et årligt pensionsbeløb, så længe vedkommende lever, og at beløbet tilfalder ordningen (de øvrige medlemmer), såfremt vedkommende dør, og der ikke er tale om ægtefællepension. Endvidere er det karakteristisk, at pensionsbeløbet er det samme for hver krone, der står på den enkelte lønmodtagers konto pr. 1/1 1981, uanset om 67 års-alderen indtræder 2/1 1981 eller 50 år senere.

Med en grundlagsrente på 4½% – som er den, Forsikringsrådet har godkendt for ATP's vedkommende – er den årlige pension for en fuldtidsbeskæftiget aktuariemæssigt beregnet til ca. 1.500 kr., hvortil naturligvis kommer bonus, såfremt den faktiske rente er højere end grundlagsrenten.

En sådan ordning medfører en ikke ubetydelig overførsel af beløb fra de yngre til de ældre årgange – også selv om der eventuelt tilskrives bonus på den ene eller anden måde. Ordningen harmonerer ikke med det grundlæggende princip om den personlige ejendomsret, som er omtalt i punkt 2. Bestyrelsen finder derfor ikke en sådan løsningsmodel acceptabel.

7. ATP's bestyrelse er herefter nået frem til, at den model, som bedst opfylder de grundlæggende principper, er at betragte de indbetalte dyrtidspenge som svarende til opsparing i pensionsøjemed eller en form for kapitalpension, der udbetales som et eengangsbeløb, når det

fastlagte tidspunkt for pensionsudbetalingen indtræder. Det vil samtidig være den administrativt set enkleste løsning.

Det indstilles, at eengangsbeløbet efter begæring udbetales til den enkelte lønmodtager, når pågældende bevilges folkepension, førtidspension, invalidepension, tjenestemandspension eller anden pension i henhold til lov eller aftale, samt ved udbetaling af arbejdsskadeerstatninger på 50% eller derover. Det samme indstilles for lønmodtagere, der går på efterløn. Ved død udbetales beløbet til boet. Lønmodtageren kan vælge at udskyde udbetalingstidspunktet, dog senest til det fyldte 70. år.

Det administrativt enkle ved den foreslåede pensionsløsning ligger bl.a. i, at der ikke bliver tale om løbende udbetalinger månedsvis gennem en lang årrække, men derimod om udbetaling af eengangsbeløb. Det endeligt indbetalte dyrtidsbeløb er på forhånd registreret på den enkelte lønmodtagers konto, og der skal blot ved udbetalingstidspunktet udbetales dette beløb tillagt dyrtidsfondens gennemsnitlige procentvise overskud.

III. Andre forhold

A. Nævnt fra lønmodtagerside

Det påhviler ikke ATP's bestyrelse at afgive indstilling om andre spørgsmål end formen for udbetaling. Lønmodtagerrepræsentanterne finder det imidlertid indlysende, at Folketinget ved lovudformningen må beskæftige sig med en række andre relevante problemer, hvorfor de ønsker at fremsætte følgende betragtninger:

1. I henhold til § 5 i Dyrtidsloven forvaltes de af staten indbetalte beløb for tiden af ATP's bestyrelse efter reglerne i ATP-lovens §26 sammen med ATP-medierne. Der

er samtidig givet visse regnskabsregler og regler om omkostningsdækning for ATP. Der er tale om midlertidige bestemmelser, som ikke umiddelbart kan overføres til en mere permanent lov efter Dyrtidslovens udløb. Det gælder såvel forvaltningen, som det gælder regnskabs- og omkostningsregler. Hvad der forekom hensigtsmæssigt i opbygningsperioden, vil ikke gælde fremover. Vedrørende disse problemer ønsker lønmodtagerrepræsentanterne i ATP's bestyrelse at indstille:

a) at dyrtidspengene, der for nærværende indgår i ATP's regnskab, udskilles herfra, ligesom det kendes for f.eks. Lønmodtagernes Garantifond. Uoverskueligheden ved sammenblandet regnskab er for stor og vil blive større med tiden. Medlemskredsen i de to ordninger vil efterhånden afvige mere og mere fra hinanden. Forskelligt likviditetsbehov og dermed placering og forrentning af midlerne nødvendiggør formel adskillelse,

b) at den løbende administration fortsat varetages af ATP's daglige administration, og at der træffes aftale om dækning af administrationsomkostningerne, f.eks. efter tilsvarende retningslinier, som gælder for Lønmodtagernes Garantifond,

c) at Lønmodtagernes Dyrtidsfond ledes af lønmodtagerrepræsentanterne i ATP's repræsentantskab. Som tidligere nævnt er de indbetalte midler lønmodtagernes penge – og deres alene – og de bør naturligvis forvaltes i deres interesse. I følge sagens natur er arbejdsgiverrepræsentanterne ikke valgt til at varetage lønmodtagernes interesser. Det kom nyligt klart til udtryk i

ATP's bestyrelse, hvor repræsentanterne for arbejdsgiverne på det private arbejdsmarked modsatte sig at medvirke til en forøgelse af antal arbejdspladser inden for et betydningsfuldt industrielt udviklingsområde. Hertil kommer, at arbejdsgiverne i øvrigt ikke har bidraget til indbetalingen af de indefrosne dyrtidsportioner,

d) at dyrtidsfondens midler anbringes og forvaltes i overensstemmelse med reglerne i ATP-lovens §26.

2. Der gælder en særlig beskatningsprocent i forbindelse med udbetaling af opsparing i pensionsøjemed eller kapitalpension. Det indstilles, at udbetalingen af de indefrosne dyrtidsportioner ligestilles hermed, og bestemmelser herom kan formentlig mest praktisk optages i forbindelse med lovens gennemførelse.

3. Da den resterende del af statens indbetalinger til ATP først vil fremkomme i løbet af sommeren 1980, og de derefter skal godskrives de enkelte lønmodtagers konti, indstilles det, at den foreslåede pensionsordning træder i kraft 1. januar 1980 (eventuelt 1. juli 1980) med påbegyndelse af udbetalingerne 1. januar 1981.

B. Nævnt fra arbejdsgiverside – DA og SALA

DA's og SALA's repræsentanter finder det tilfredsstillende, at der har kunnet opnås enighed om det spørgsmål, som bestyrelsen i henhold til § 6 i dyrtidsloven skal fremkomme med en indstilling om, nemlig formen for udbetaling af de indefrosne dyrtidsportioner. Vi finder det derfor beklageligt, at lønmodtagerrepræsentanterne har insisteret på, at bestyrelsen på eget initiativ skulle drøfte en ændring af

forvaltningen af dyrtidspengene, hvorom reglerne allerede er fastsat i dyrtidsloven.

Det af lønmodtagerrepræsentanterne fremsatte forslag om, at de indbetalte dyrtidsmidler skal forvaltes alene af lønmodtagerrepræsentanterne i ATP's repræsentantskab, står vi uforstående overfor, efter at vi i ATP's bestyrelse i 15 år i fællesskab har forvaltet såvel ATP-indbetalingerne som i de senere år de indefrosne dyrtidsportioner.

Vi har altid som arbejdsgiverrepræsentanter ved investeringer holdt os nøje til ATP-lovens § 26 og dens bestemmelse om, at midlerne skal anbringes på en måde, hvorved pensionisternes interesser varetages bedst muligt.

Det har derfor aldrig været en opgave for ATP at drive aktiv erhvervs politik, social- eller beskæftigelses politik for at hjælpe nødlidende virksomheder med risikovillig kapital alene for derved at søge arbejdspladser bevaret, hvilket i øvrigt var baggrunden for arbejdsgiversidens holdning i det af lønmodtagerrepræsentanterne ovenfor nævnte tilfælde.

Folketinget har i øvrigt allerede fastlagt reglerne for forvaltningen af dyrtidsmidlerne gennem bestemmelsen i § 5 i lov af 2. juni 1977. Det fremgår her klart, at det er ATP's bestyrelse, som skal forvalte midlerne sammen med ATP's andre midler, og dog således at der skal føres særskilt regnskab herfor. Folketinget har samtidig fastlagt, at omkostningerne ved ordningens administration dækkes efter tilsvarende regler som dem, der er gældende for administrationen af ATP-midlerne.

Vi går i øvrigt ud fra, at de partier, som vedtog loven i 1977, fortsat vedstår de bestemmelser om

forvaltning, som blev fastsat i nævnte § 5.

Den omstændighed, at ATP's bestyrelse nu i enighed foreslår dyrtidsmidlerne anvendt til en særlig pensionsordning, nødvendiggør ikke ændringer i dyrtidsloven, for så vidt angår forvaltningen, adskillelse af midler og fordeling af administrationsomkostninger. Det betyder blot, at ATP fremtidig skal administrere to forskellige pensionsordninger, og at bestyrelsen sammen med revisionen internt må holde midlerne fra de to ordninger adskilt og vurdere, i hvilket omfang de hver for sig skal belastes med administrationsomkostninger.

Situationen vil blive helt parallel til den, som man kender i forsikringsverdenen i øvrigt, hvor de fleste selskaber under een bestyrelses ansvar administrerer både livsforsikringer, kapitalforsikringer, livrente og pensionsforsikringer under samlet iagttagelse af de regler for placering, som for ATP's vedkommende findes i § 26, men således at omkostningerne fordeles på de forskellige forsikringsarter, og midlerne holdes adskilt.

Hvilke beskatningsregler, der skal anvendes ved udbetaling af pensionerne, finder vi ikke anledning til at tage stilling til, idet det efter vor opfattelse må være et rent politisk spørgsmål at afgøre, hvilke beskatningsregler der bør anvendes for det foreslåede.

Fra arbejdsgiverside vil vi ikke modsætte os lønmodtagerrepræsentanternes forslag om, at den foreslåede pensionsordning træder i kraft den 1. juli 1980 med påbegyndelse af udbetalingerne den 1. januar 1981. Vi kan her henvise til vor fælles indstilling om formen for pensionsudbetaling, punkt 3, hvorefter udbetaling tidligst kan ske fra 1. januar 1981.

Siden udvalget om Lønmodtagernes Medejendomsret i november 1978 offentliggjorde LM-rapporten har arbejdsministeren på baggrund af de i rapporten indeholdte redegørelser og analyser overvejet, hvorledes en ordning for lønmodtagernes medejendomsret og medbestemmelse mest hensigtsmæssigt kunne udformes.

Overvejelserne har resulteret i nedenstående skitse til en ordning, der bygger på en obligatorisk deling af virksomhedens overskud.

Der er blevet redegjort for skitsen i socialdemokratiets og LO's udvalg om økonomisk demokrati og udvalget har givet sin tilslutning til hovedlinierne i skitsen.

Formålet er at give lønmodtagerne en kollektiv andel i ejendomsretten til virksomhederne og den dertil hørende medindflydelse.

Ved at lade virksomhederne yde bidrag til ordningen af overskuddet tilpasses bidragene automatisk til erhvervslivets indtjeningssevne, hvilket samfundsmæssigt er af stor betydning i den nuværende økonomiske situation.

Samtidig opbygges ordningen, således at midlerne placeres som ansvarlig kapital i erhvervslivet til gavn for nye investeringer, beskæftigelsen og dermed samfundøkonomien som helhed.

Virksomhederne indbetaler 10% af overskuddet efter skat kontant til en fælles fond – Lønmodtagernes Fælles Investerings- og Beskæftigelsesfond. Ledelsen af fællesfonden udøves af repræsentanter for alle lønmodtagere. Fællesfondens midler geninvesteres aktivt i erhvervslivet som ansvarlig kapital. For den kapital, der herved erhverves, udøver alene medarbejderne i de pågældende virksomheder den medindflydelse og stemmeret, som knytter sig hertil.

Spørgsmålet om udlodning af fællesfondens midler til lønmodtagerne tages op senere.

For yderligere at styrke lønmodtagernes medindflydelse på deres egen virksomhed, kan bidragene – såfremt de ydes i form af aktier – blive stående i virksomheden i en selvstændig virksomhedsfond efter aftale mellem ledelsen og de ansatte. Virksomhedsfonden ledes af repræsentanter for lønmodtagerne i den pågældende virksomhed, som også udøver den til aktierne knyttede medindflydelse/stemmeret. Halvdelen af virksomhedsfondens årlige aktieudbytte indbetales til fællesfonden og den resterende halvdel anvendes til kollektive velfærdsgoder for de ansatte på virksomheden.

Virksomhedsfondene vil være selvstyrede dele af Lønmodtagernes Fælles Investerings- og Beskæftigelsesfond. Såvel fællesfonden som virksomhedsfondene ejes af samtlige lønmodtagere, incl. de offentligt ansatte.

Herudover skal lønmodtagernes medindflydelse og medbestemmelse sikres gennem en udbygning af reglerne for medarbejdernes repræsentation i bestyrelsen i større selskaber samt en styrkelse af de offentligt ansattes medbestemmelse.

Hovedretningslinier for påbegyndelse af overskudsdelingsordning

1. Der etableres en overskudsdeling på 10 pct. af det regnskabsmæssige nettoresultat efter skat.

2. Overskudsdelingen gennemføres i de forskellige virksomhedstyper således:

- A/S og ApS inddrages umiddelbart under ordningen.
- Andelsselskabers og kooperativ foretagenders forhold under-

soges med henblik på inddragelse i 1. omgang på grundlag af et hensigtsmæssigt overskudsbe- greb.

- Andre virksomhedstypers forhold undersøges med henblik på en hurtig inddragelse under ordningen. Overvejelserne herom fremskyndes, hvis ordningens begrænsning til virksomhedstyperne under a. og b. medfører omgåelse.

Lønmodtagernes Investerings- og Beskæftigelsesfond

3. Bidragene indbetales kontant til lønmodtagernes fælles fond – Lønmodtagernes Investerings- og Beskæftigelsesfond – der ejes af samtlige lønmodtagere i fællesskab. Fonden ledes af repræsentanter for lønmodtagerne. En væsentlig del af repræsentanterne vælges lokalt.

4. Fællesfondens midler placeres som hovedregel som ansvarlig kapital direkte i erhvervslivet og den enkelte virksomhed. For den herved erhvervede ansvarlige kapital udøver medarbejderne i de pågældende virksomheder den medbestemmelse, som knytter sig hertil f.eks. den stemmeret, der knytter sig til aktier. Hvor der oprettes en virksomhedsfond (jfr. pkt. 7–14) udøves medbestemmelsen af denne. Fællesfonden har i øvrigt forskellige placeringsformål. Disse vil bl.a. omfatte følgende formål, som mere eller mindre overlapper hinanden:

- Styrkelse af medarbejderindflydelsen – herunder støtte til medarbejdere, der ønsker at overtage deres egen virksomhed – gennem opkøb af aktier på det frie marked eller gennem långivning på nærmere angivne betingelser.
- Fremme af beskæftigelsen og

støtte til nødvendige strukturændringer, navnlig gennem støtte til oprettelse af nye virksomheder og produktioner. Fællesfonden skal herved være friere stillet med hensyn til forrentning og tabsrisiko end de almindelige pengeinstitutter.

5. En væsentlig opgave for Fællesfonden er at uddanne og informere lønmodtagerne og at stille juridisk, økonomisk og regnskabsmæssig ekspertise til rådighed, herunder den nødvendige rådgivning for medarbejderne i tilknytning til kursfastsættelsen på aktier, jfr. punkt 7. Til disse formål etableres et regnskabs- og analyseinstitut.

Virksomhedsfonde – et selvstyrede led i Fællesfonden og den samlede overskudsdelingsordning

6. Hvis en virksomhed med mindst 10 ansatte og et flertal af dens medarbejdere er enige herom, kan der oprettes en virksomhedsfond (VF). Denne er et led i den fælles fond, men ledes af de ansatte på virksomheden.

7. Virksomhedens årlige overskudsbidrag indbetales i så fald til virksomhedsfonden. Indbetaling kan kun ske i form af aktier/anpartar i virksomheden.

Med henblik på fastsættelsen af kursen for de af lønmodtagerne ejede aktier tilstræbes det at finde en kurs, der så nøjagtigt som muligt giver fuldt vederlag for den del af aktiekapitalen og dermed egenkapitalen, der til enhver tid erhverves af lønmodtagerne. Kan parterne ikke blive enige om kursen, indbetales virksomhedens bidrag kontant til Fællesfonden.

8. Virksomhedsfondens formål er primært at fremme medarbejdernes medindflydelse i virksomheden på grundlag af aktiebesiddelse.

9. Udbyttet af de i virksomhedsfonden placerede midler indbetales for halvdelens vedkommende til fællesfonden. Den anden halvdel af udbyttet forbliver i virksomhedsfonden og kan anvendes til kollektive formål til gavn for de ansatte (f.eks. feriefaciliteter, uddannelse, sociale goder, jfr. eksisterende fonde af denne type) eller til nyinvesteringer i virksomheden i form af aktieopkøb.

10. Virksomhedsfondene er selvstyrende dele af Lønmodtagernes Investerings- og Beskæftigelsesfond og ejes som sådan af samtlige danske lønmodtagere, på linie med Fællesfondens midler.

Forvaltningen af midlerne i virksomhedsfondene skal generelt ske til gavn for udbygningen af medarbejdernes indflydelse, kollektive formål for de til enhver tid ansatte medarbejdere og fremme af virksomhedernes hele udvikling. Virksomhedsfondens vedtægter godkendes af fællesfonden ligesom virksomhedsfonden løbende, bl.a. ved indsendelse af regnskaber orienterer fællesfonden om fondens aktiviteter.

Der er således ikke tale om, at den enkelte medarbejder kan opnå en særlig begunstiget stilling, f.eks. i form af individuelle bonusordninger eller lign. Der kan heller ikke på anden måde trækkes midler ud af virksomhedsfonden til individuelle formål.

11. Virksomhedsfondenes formue kan normalt ikke overdrages og i givet fald kun på vilkår, der er godkendt af fællesfonden. Nedlægges en virksomhedsfond f.eks. på grund af virksomhedslukning eller likvidation, tilfalder virksomhedsfondens formue fællesfonden.

12. Medarbejderindflydelsen igennem virksomhedsfonde i kraft af aktiebesiddelse – udøvelse af

stemmeret på fællesfondens aktier og fondens egne aktier – betyder ingen indskrænkning i andre former for indflydelse såsom

- a. Medarbejderrepræsentationen i bestyrelsen
- b. samarbejdsudvalg
- c. tillidsmandssystem

13. Det forudsættes, at der er skattefrihed for fondene for så vidt angår udbytte- og renteindtægter samt anden virksomhed. Sålænge der ikke sker udlodning til den enkelte lønmodtager, jfr. pkt. 14 forudsættes det, at der ikke er skattemæssige konsekvenser for den enkelte lønmodtager.

Spørgsmålet om udlodning af LM-midlerne til lønmodtagerne tages op senere

14. Det er ikke tanken at der skal ske udbetaling af virksomhedsfondens midler til den enkelte lønmodtager.

Det er heller ikke tanken, at der i indkøringsperioden skal ske udbetaling fra Fællesfonden til de enkelte lønmodtagere. Derimod må spørgsmålet om udlodning af fællesfondens midler tages op til drøftelse på baggrund af indvundne erfaringer efter en indkøringsperiode på mindst 5 år. I forbindelse med en revision af ordningen skal der også tages stilling til, om der skal være supplerende bidragsindbetalinger i form af lønsumsbidrag, herunder bidrag for de offentligt ansatte.

Udvidelse af medarbejderrepræsentation i A/S-bestyrelsen

15. Udover den styrkelse af medindflydelsen, der følger med indførelsen af overskudsdelingsordningen, er det fortsat tanken at indføre ret til valg af medarbejderrepræsentanter i bestyrelsen for koncernselskaber, der tilsammen

har 50 medarbejdere, samt udvide repræsentationen i A/S og ApS-bestyrelser til 1/3 af bestyrelsen (dog mindst 2).

Udvidelse af de offentligt ansattes medbestemmelse

16. De offentligt ansatte får medejensomsret til Fællesfonden. Gennem deres organisationer er de repræsenterede i fondens styrelse og derved med til at tilrettelægge den aktive erhvervspolitik.

Det følger af ordningens karakter af overskudsdeling, at de offentligt ansatte ikke har mulighed for etablering af virksomhedsfonde.

Det er derimod en forudsætning, at der skal ske en styrkelse af de offentligt ansattes medbestemmelse gennem en ændring af reglerne om samarbejde og samarbejdsudvalg, navnlig på det kommunale område.

1. Som følge af stigningen i reguleringspristallet for juli 1979 til 141,6 fastsættes *dyrtidstillægget* i medfør af § 2 i aftalen af 11. juli 1979 mellem finansministeren og tjenestemændenes centralorganisationer, jfr. finansministeriets cirkulære af 23. juli 1979, med virkning fra 1. oktober 1979 til 13.728 kr. årlig for tjenestemænd og elever over 18 år og til 6.864 kr. årlig for tjenestemænd og elever under 18 år. Tilsvarende dyrtidsregulering ydes til individuelle lønninger, der for heltidsbeskæftigelse er fastsat som grundbeløb med dyrtidstillæg og taktreguleringstillæg.

Der sker ingen dyrtidsregulering af generelle tillæg.

Særlige tillæg omfattet af aftalens § 13 dyrtidsreguleres med et årsbeløb svarende til det forudsatte

årlige antal timer gange med 660 øre.

Dyrtidsportionernes størrelse i kroner pr. år for særlige tillæg, der omfattes af aftalens § 14, fastsættes til beløb, der svarer til 11 gange de i aftalens bilag 5 anførte beløb. Særskilt vederlæggelse, herunder honorarer, dyrtidsreguleres og taktreguleres efter samme regler som tjenestemandslønninger, jfr. finansministeriets cirkulære af 1. juni 1978.

I øvrigt henvises til aftalens §§ 16 og 17.

2. Den almindelige akkumulerede taktreguleringsprocent er pr. 1. oktober 1979 opgjort til 9,21, medens den specielle akkumulerede taktreguleringsprocent pr. samme dato er opgjort til 2,97. Om anvendelsen af sidstnævnte taktreguleringsprocent henvises til punkt 2.3 i

finansministeriets cirkulære af 22. juni 1979 (j.nr. 1.kt. 798/79). Særskilt cirkulære om de pr. 1. april og 1. oktober stedfundne ændringer af taktreguleringsordningen vil snarest blive udsendt.

3. Som følge af den under 2 nævnte taktregulering nedsættes *personlige tillæg* i henhold til § 39, stk. 2, samt §§ 40 og 42 i lønnings- og klassificeringsloven af 18. juni 1969 med virkning fra 1. oktober 1979 med 2,04 pct. af den for september 1979 udbetalte bruttoløn.

4. Med hensyn til forhøjelsen pr. 1. oktober 1979 af dyrtids- og taktreguleringstillæg til pensioner, understøttelser, ventepenge, rådighedsløn og efterindtægt er særskilt meddelelse udsendt ved finansministeriets cirkulære af 10. september 1979.

I den lange række af gode opsparingsformål, Arbejdernes Landsbank indbyder sine kunder til at være deltagere i, indtager børneopsparing en særlig fremtrædende plads. En børneopsparing har i realiteten indbygget en form for livskvalitet i sig. Den sikrer nemlig børnenes opstart i livet og værner dem imod at snuble, selv om samfundets vilkår også til den tid byder på vanskeligheder.

Og denne form for opsparing holder sig inden for den normale 3000 kroners fradragsregel, hvorved den også i social henseende er acceptabel.

Hvem kan være deltagere i en sådan opsparingsform?

Det kan alle forældre, bedsteforældre og oldeforældre. Adoptionsforhold er sidestillet, ligesom stedbørn og plejebørn.

Der kan maksimalt betales 3000 kroner om året ind på en sådan konto. Og dette beløb kan efter de gældende regler trækkes fra på selvangivelsen.

Hvad betyder en sådan opsparing for barnet?

Hvis kontoen bliver oprettet, når barnet er nyfødt, og der bliver indbetalt 3000 kroner hvert år i otte år, vil der ved udbetalingen i 21-års alderen være et beløb på 226.000 kroner til rådighed.

En børneopsparing er altså god sikring for de unge imod det, vi kalder at snuble i starten.

Kontoen skal bindes i mindst syv år. Der kan tegnes en børneopsparing til og med udgangen af det år, barnet fylder 14 år. Fordelen ved en børneopsparing er også, at man ikke binder sig til at indbetale faste beløb hvert år. Er der et år, hvor pengene skal bruges til andre formål, kan der »springes over« til det følgende år.

Den tekniske udvikling fortsætter.

Frem/stop, frem/stop i Australien

E

En gæst, der i vor fødevarekunstige tid bestiller et glas appelsinsaft i en australsk snack-bar og ser bartenderen gribe 4-5 friske, fuldmodne australske appelsiner, lægge dem i den elektriske frugtpresser og sekunder efter stille den sylrigtsødt duftende saft på bardisken foran gæsten, modtager samtidigt et lille, symbolsk billede af en gylden epoke i Australiens historie.

Det var dengang . . . da nyheden nåede Europa om fund af australske guld-, sølv-, kul- og jernforekomster, som kom til at stille færevl lidt i skyggen.

Fundene tiltrak så mange indvandrere til denne Jordens sidst opdagede, afsides verdensdel i Stillehavet med dens enestående (overlevende) rester af nogle af Jordens oprindelige dyrearter, typisk kænguru og emu-struds, at den dominerende arbejdskraftpolitik siden første hvide mands ankomst – »rekruttering« af beboere fra stedlige, engelske straffekolonier – kunne afskaffes i årene omkring 1870.

Hundrede år før var Australien-kolonisatoren over alle forgængere, den opdagelsesrejsende engelske kaptajn, James Cook, vadet i land i det sydøstlige af landet, hvor den første straffekoloni blev anlagt ved Botany-bugten (1788).

Der var altså arbejde til alle i 1800-tallets Australien, men også australske mine- og andre virksomhedsejere viste sig at lide af menneskeslægtens beklagelige »øjensygdome«, der hæmmer mangen virksomhedsejer i at se det rimelige i anstændig løn til ansatte folk.

Så lige som andre steder i de opstående industrisamfund voksede Australiens fagbevægelse frem, tilmed hurtigt og stærk.

Som modvægt til lønkrav og udpræget beskyttelsestoldpolitik kom

Australien imidlertid ind på den i dag heller ikke ukendte plage: undergravende udlandslånepolitik.

Australiens ærefulde indsats i første verdenskrig havde desuden kostet landet dyrt.

Det hele førte til så svære samfundsøkonomiske komplikationer, at landet i slutningen af 1920'erne nærmede sig en statsbankerot.

Endnu en gang i sin historie havde det fejlbarlige menneske lavet en rodebutik af sit rige lager af naturgaver!

Men kontinentet var trods alt et af Jordens største hvede- og færevuldsområder, så med målbevidst indsats lykkedes det at få så meget orden i produktionen af hvede og uld, at bankerotten ikke blev til noget.

Australien er dog aldrig kommet helt over gældstiftelsernes ravage. Siden begyndelsen af 1900-tallet har landet levet med en stop/kør økonomi, hvis ulemper ses helt op til skrivende stund.

Som altid afspejles den sociologiske »køretur« af de jordnære jernbaner, som i Australien har – navnlig har haft – særlig fordel ved landets naturrigdomme: noget af verdens bedste svelletræ, jarrah, er det ene af kontinentets tre vigtigste trætyper. De to andre er eucalyptus og gummitræet. Cementsveller vinder dog nu frem i Australien og ser ud til at blive fremtidens materiale – iberegnet de svelleløse, cementstøbte banelegemer.

Hver af de seks, selvadministrerende enkeltstater, som kontinentet blev og er opdelt i, fik sin egen jernbane – og sin egen sporvidde! – som de pågældende stater administrerer med besvær. Forbavsende, måske, på baggrund af australske baners ofte rapporterede store fragter og udsigter til stadig større.

Der er fragter nok, navnlig jern

og kul – netop mere end banerne kan overkomme. For problemet stigende driftsomkostninger/faldene investeringsmidler har gjort det svært for enkeltstaterne at købe tilstrækkeligt nyt rullende materiel. Så de seks baner har måttet sige nej til indtægter.

I begyndelsen af 1970'erne besluttede regeringen at folde sig ud i forbindelse med tilrettelæggelsen af Australiens første egentlige statsbane, Australian National Railways (ANR), som blev virkelighed i 1975.

Regeringen lancerede en udviklingsfinansieringspolitik for at modernisere og standardisere de seks enkeltstatsbaner.

Australske materiefabrikker, der i særlig høj grad havde mærket knapheden på enkeltstaternes investeringsmidler – fabrikkerne vidste aldrig om »signalet« blev »kør« (= vi har lige lånt!) eller »stop« (= vi har ikke flere skillinger at købe for!) – fik nu ANR-order i betydeligt omfang. Materiellet står nu til rådighed for alle seks baner på lav lejebasis.

Dermed skønner ANR at have dækket enkeltstatsbanernes presserende materielbehov.

ANR er også gået i gang med at bygge en ny linje – standardvidde – fra Tarcoola til den berømte, centralaustralske by, Alice Springs (»Alice« i daglig tale). Ca. 800 km lang bliver det landets største jernbaneprojekt siden bygningen af den trans-australske bane under første verdenskrig.

Alice-linjen, der løber næsten parallelt med den eksisterende smalsporede linje fra Alice til en omladningsstation, Maree, bliver længere, men hurtigere og med lavere fragtomkostninger end Maree-ruten.

En speciel grund til at bygge den

ny linje er regntidsødelæggelser. Maree-ruten oversvømmes så voldsomt, at gennemgående trafik til Alice ofte har været umulig i uger, i alvorlige tilfælde har linjen været afbrudt i måneder.

Dermed er økonomiske problemer dog ikke løst. To bemærkelsesværdige initiativer søger nu og i det kommende tiår at nå ind til kerne:

(1) Regeringen har indført gearning af lønnen efter pristalsprincippet og (2) tilbyder de ujævnt kørende lokalstatsbaner at overtage disses drift og økonomiske forpligtelser, herunder gældsposter.

To af de seks har allerede sagt »jatak«, de fire andre overvejer.

Karakteristisk er tilfældet hos baneadministrationen på den æbleeksporterende ø, Tasmanien, syd for hovedlandet.

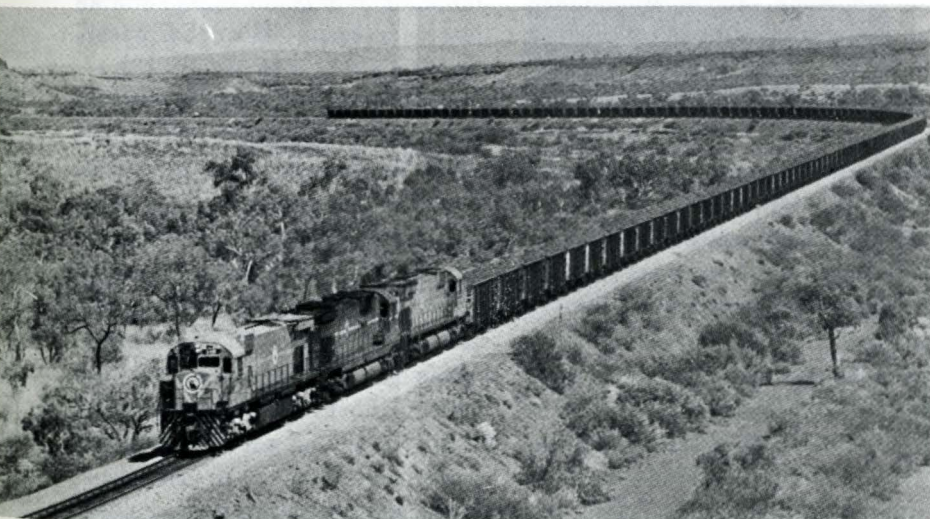
Tasmanienbanen havde året før ANR-overtagelsen (1974) et tab på

kr. 90 millioner og en samlet lånegæld på kr. 384 millioner. Begge dele blev overtaget af regeringen, der yderligere er gået med til at modernisere og udbygge øens sporanlæg, indkøbe ny dieseltrækkraft og nyt fragt- og passagermateriel.

ANR regner ikke med at komme til at fremlægge overskudsregnskaber. Men tabskurven er begyndt at vise nedadgående retning sammenlignet med før ANR-dannelsen. Bedre driftsøkonomi øjnes, frem/stop usikkerheden er måske på retur.

Måske kan det også lette politisk forståelse for en moderne, effektiv statsbanes sociale betydning, at netop det spredt og mange steder tyndt befolkede Australien klart viser, *hvorfor* jernbaner er Jordens mest fornuftige overfladetransportmiddel – med et tilsvarende investeringsbehov.

Spredt og tyndt befolkede Australien viser klart, hvorfor jernbaner er Jordens mest fornuftige overfladetransportmiddel. Her trækker 3 lokover 138 vogne med godt 13.000 tons malm over Mount Newman-linjen (Vesta Australien).

UDLANDET I —GLIMT

- CALCUTTA bygger tunnelbane, som ministeren for offentlige arbejder, hr. Bhola Sen, har tænkt at udnytte døgnet rundt: banen skal bruges til godstransport om natten, når morgen-til-midnat passagertransporten er overstået. Det vil spare energi og mindske vejslid, støj og forurening, siger ministeren. Alt er muligt ad tankebanen.

- USSR venter storbesøg til 1980's olympiske lege. Nyeste forberedelser: internationale specialtog til 16.000 passagerer dagligt med ca. 700 nye vogne, flere intercity- og udflugtstog før og efter legene, mange bogieskiftestationer, så bogier kan udskiftes fra vesteuropæisk til sovjetisk sporvidde, 300 nye t-banetog indsættes i Moskva og informationskontorer oprettes med engelsk-, fransk- og tysksproget personale.

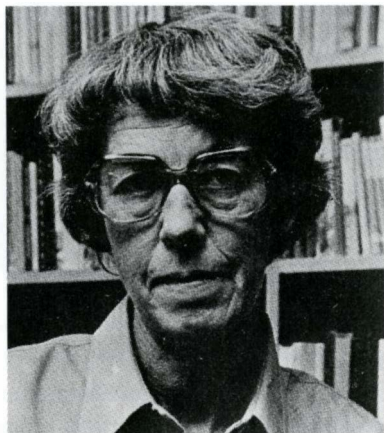
Verdens diplomater har svært ved at hæve »jernetæppet«, måske skulle de dyrke hammerkast, hækkeløb og højdespring?

- VENEZUELA's planlagte 4.000 km statsbanenet, der ventes klar i 1990, har ikke kunnet komme i gang med første (650 km) del, fordi drøftelser med leverandører om priser og betalingsbetingelser trækker ud. Projektet ventes at koste kr. 4.890 millioner.

Hvis drøftelserne afsluttes i 1980'erne.

Og så på en lørdag

af Martha Christensen
Tegning af Knud Hansen

Martha Christensen siger om sit forfatterskab:

– Af mine ialt otte udgivelser – syv romaner og en novellesamling – er de mest læste debuthogen »Vær god ved Remond« fra 1962. »Vores egen Irene« og »En fridag til fru Larsen«.

De fleste af mine bøger handler om mennesker som står med ryggen mod muren og skønt de egentlig ikke er svage mennesker enten bliver eller er meget nær ved at blive tabere, hovedsagelig fordi den støtte de burde kunne forvente fra andre udebliver eller kommer til at virke forkert.

Grafikeren og maleren Knud Hansen er fynbo, født i 1936. Han har som »udensøgn« et skarpt øje for livet i storbyerne, for den rodløshed, der er prisen for tilværelsen derinde for mange mennesker.

Med sin ægte indignation og sine skarpe sanser er Knud Hansen en fuldblods social kunstner.

Ordene var så utrolige, at han i flere sekunder mente at have hørt forkert. For det kunne hun vel ikke byde ham. Der måtte dog være grænser.

Så først, da hun en tid uanfægtet havde fortsat med sit suspekke håndarbejde, som han aldeles ikke ønskede at gætte på hvad var, spurgte han – ligeakkurat med øjnene over avis-kanten – om hun havde sagt noget.

– Jeg sagde, at Lilian kommer med den lille i aften, forkyndte hun i den samme tone som hun ville have brugt, hvis hun havde meddelt ham at det regnede og så tilføjede hun oven i købet – og det hørte du vist for resten godt.

Han dukkede hastigt ned bag avisen og tav. Så det gjorde hun. Så det gjorde de. Bare sådan uden videre og bag hans ryg. Skønt de burde vide – både hun og Lilian – hvad han mente om den ting. Havde han ikke sagt – Eller i hvert fald tænkt.

– Hund bortløbet, lydende navnet Vimmer –

Han stirrede vredt på annoncen, ærgerlig over så fjollede navne folk gav deres hunde.

Det havde været et slag for ham at Lilian skulle gå hen og få den unge, at hun ikke var et hak bedre end alle andre. Han havde været så stolt af hende, sådan en køn og dygtig pige. Og alle de ord *hun* var kommet med, havde ikke hjulpet en smule. At det var ham der var gammeldags og havde en gammeldags moral. At det ikke havde været noget uheld, men at Lilian netop havde ønsket det barn. At de unge var sådan i dag, modige og handlekraftige.

Ja, det skulle han sandelig love for – handlekraftige.

Og hvad så med faderen havde han sagt – havde han ikke tænkt at gifte sig med hende?

Og herrestedumildegud, begreb han da slet ingenting. Lilian ønskede jo netop at være alene med det barn, hun ønskede ikke livet igennem at være afhængig af en tilfældig mand, hun kunne klare sig selv og var det ikke al beundring værd?

– Beundring, havde han råbt – og tilfældig. Hvad fanden var det for noget?

Så havde hun taget den skuffe frem med hans gammeldags indstilling og gammeldags moral og hældt det hel ud over ham og han havde sagt at der ikke var noget i vejen med hans moral og hunskulle i hvert fald ikke bryde sig om at komme her med ungen. Eller måske havde han bare tænkt det. Men så burde hun også vide hvad han havde tænkt.

– Hund bortløbet, stod der uforanderligt øverst på siden og hvad kom den hund ham ved, folk kunne vel passe på deres hunde når de anskaffede sig dem. Men sådan var det hele vejen igennem, bare anskaffe sig hunde og børn og alting og så lade det være godt. En hund havde brug for – sludder, et barn havde brug for en far. Havde Lilian måske ikke haft god brug for ham, havde de ikke alle dage haft et godt forhold til hinanden. Så stolt han havde været af hende og så var hun ikke et hak bedre, ikke et hak bedre

– Hun tænkte at vi gerne ville se den lille.

Nå, det tænkte hun. Men han ville aldeles ikke gerne se den lille. Der var ikke noget han nødigere ville end det. Han kunne gå i biografen, kunne han, og så kunne de sidde og juble over den sammen.

Han så vredt efter hende og hun holdt smilende det lillebitte strik-ketøj i vejret, som selv han med sin begrænsede forstand på den slags kunne se måtte være begyndelsen

til en sparkedragt. Orangefarvet med hvide striber. Da hun i sin tid strikkede til Lilian, havde det været hvidt eller lyserødt. En dreng i orangefarvet. Han havde altid troet at små drenge skulle have lyseblåt, men det var måske heller ikke moderne mere? Og for resten var han rystende ligeglad med hvad de gav den unge på, intet kunne interessere ham mindre.

Hun rullede strikketøjet sammen.

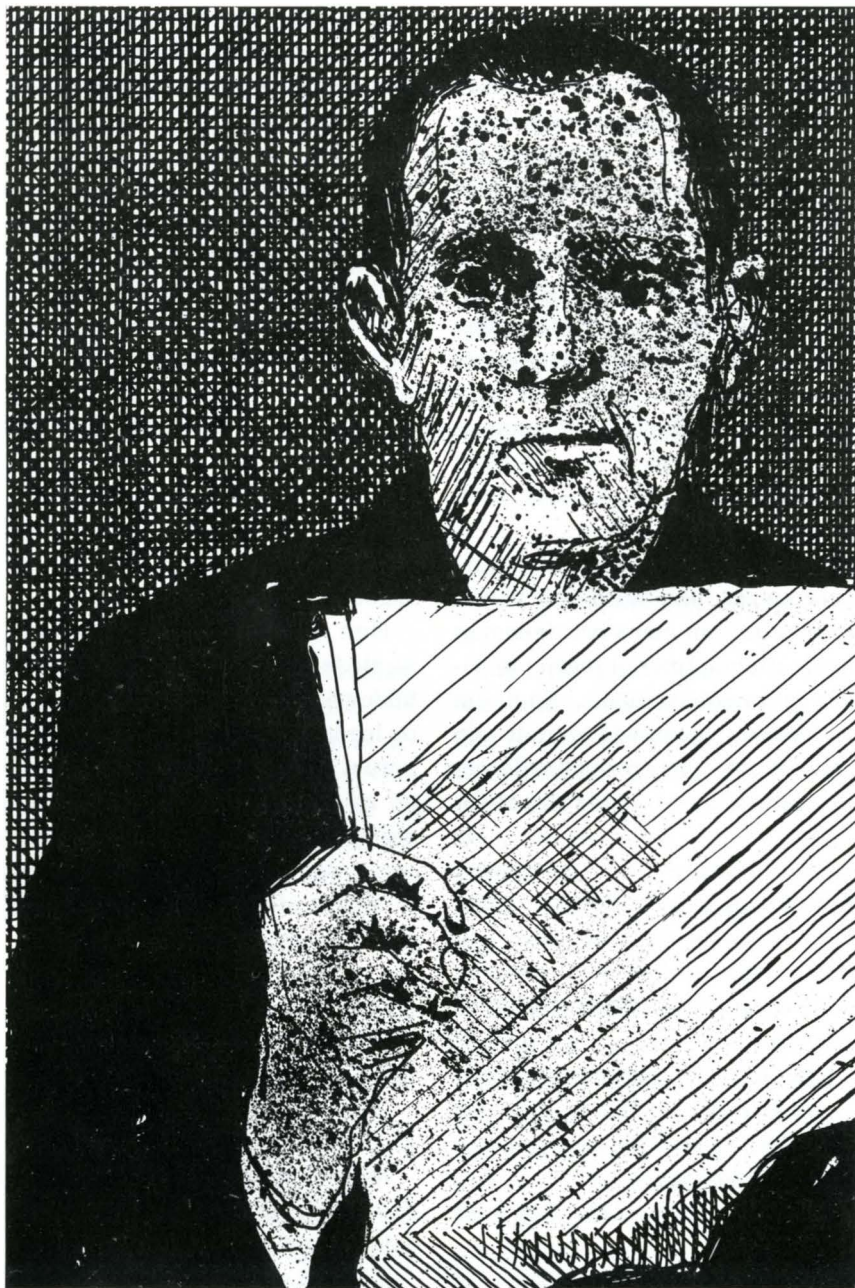
– Jeg tror, jeg vil gå ud og se til maden, jeg sagde til Lilian at hun lige så godt kunne komme og spise med, så de er her nok ved sekstiden.

De er her nok.

Vreden jog igen i ham. Det var jo den rene og skære overrumpling, det her. Og så på en lørdag. Af alle dage. Hele hans lørdag aften uden videre beslaglagt og hun havde ganske roligt og uden at sige en lyd ladet ham sidde og bladre i fjernsynsprogrammet ved eftermiddagskaffen og bryde ud i begejstring over den western der kom over Tyskland. Hun vidste udmærket at han kunne lide en western og en øl og fred og ro en lørdag aften og det havde hun så ladet ham gå og glæde sig til lige til nu. Overrumpling og kvinde-taktik. Så gennemtilrettelagt og ikke til at komme uden om.

Og det skulle ikke undre ham, det skulle fa'me ikke undre ham om det første der skulle ske, når de var kommet indenfor døren, var at den unge skulle hives over i armene på ham, så han kunne blive rørt og glad for den og overvældet af bedstefaderlig ømhed og stolthed. Det kunne lige ligne dem. Hun havde sikkert sag til Lilian at nu skulle hun bare se. Når først han havde fået den lille i armene, så –

Men han havde slet ikke lyst til at spille rollen som bedstefar, rent

bortset fra alt andet. Han var ikke færdig til den. Han følte sig ikke som en bedstefar og udsigten til det, der ville følge med, var mildt sagt skræmmende. For hvad andet havde man bedsteforældre til end til at se efter ungen når forældrene – nej *moderen* var ude, så ens nattesøvn kunne blive spoleret af skrig og skrål og hele lejligheden blive fyldt med bleer der hang til tørre.

Lugten af stegte løg begyndte at sive ind fra køkkenet og han fik vand i munden ved tanken om de koteletter med ristede løg og champignons, der var hendes specialitet. Og som næsten smagte endnu bedre efter en enkelt sildemad at starte med.

I det samme råbte hun derudefra – Synes du ikke, vi skulle tage et

stykke sildemad med en snaps til først?

Han skulle lige til at råbe tilbage at det var en mægtig ide da han tog sig i det, for nu blev det snart lige groft nok. Akkurat som i gamle dage når pigen havde gjort noget forkert – når hun rent undtagelsesvis havde gjort noget forkert som han burde vide besked med – og han først var blevet fodret godt af før de kom med det.

For resten – hvor meget mon de egentlig havde gået og tiet stille med og bare afgjort sig selv imellem?

Tanken rystede ham. Der kunne være meget, han aldrig var blevet underrettet om mens han fejlagtigt havde gået og troet at pigen var sådan et pragteksemplar. Som om han nogen sinde havde oprådt som en hustryran. Som om det havde været nødvendigt at skjule noget for ham.

– Hvad sagde du til den snaps? råbte hun og han hørte sig selv brøle tilbage med al den sarkasme han kunne lægge i ordene at hun endelig måtte slagte fedekalven. Og hørte hende le.

– Det er jo det, jeg er i gang med.

– *Jeg vil ikke se hende indenfor mine døre med den unge, det kan du godt hilse og sige –*

Havde han sagt det højt eller bare tænkt det?

Han flyttede på sig i stolen og tændte en cigaret.

Nej, han kunne ikke have sagt det. Men hvis han havde, så burde hun også have vidst at det ikke helt havde været meningen, så godt burde hun vel kende ham. I stedet for at angribe ham for hans gammeldags moral og så i øvrigt holde ham udenfor og tage alene ind til klinikken og komme hjem og sige at det blev altså en dreng. Hvis det ellers kunne interessere ham. Han

havde ikke set sin egen datter i – ja, det måtte næsten blive fire måneder. Det var faneme lang tid at holde en far borte fra sit eget barn.

Nu lugtede det af steg kød derudefra og han hørte at hun nynnede mens hun rumsterede med tingene. Lidt efter kom hun ind og gav sig til at dække bordet. Lys og servietter og tre kuverter og det var længe siden der havde været dækket til tre.

– Jeg synes du sagde klokken seks, bemærkede han surt.

– Ved sekstiden, glattede hun ud samtidig med at hun glattede en fold på dugen og rettede på lysene – jeg sagde ved sekstiden.

Hun så sig undersøgende om, samlede avisen op han havde ladet falde på gulvet ved siden af sin stol og lagde den på hylden under sofa-bordet og tog askebægret for at gå ud og tømme det. Og man skulle minsandten tro at det var en prinsesse der ventedes hjem med sit fyrstelige afkom. Sært at hun ikke skulle have støvsugeren i gang også.

Hun vendte tilbage med det rene askebæger i den ene hånd og en oplukket øl i den anden.

– Jeg tænkte at du gerne ville sidde med en øl mens du venter.

Mens *han* ventede. Han spruttede og var ved at få den første slurk galt i halsen.

– Det er sgu ikke mig der venter, ville han protestere – jeg har aldrig i mine dage ventet så lidt på noget, det er udelukkende dit arrangement, din gamle ræv af en taktiker.

Men hun havde allerede trukket sig tilbage til køkkenet og fortsatte med at nynne og skramle derude.

Han kunne endnu nå at gå i biografen når de havde spist. Måske gik han. Hvis han fik lyst. Så kunne de jo sidde og snakke *moral* med hinanden.

Han satte sig tilbage i stolen og tændte en frisk cigaret og dryssede aske i det rene askebæger. Der var vist ikke mange fædre der havde været så stolte af deres døtre som han havde været af Lilian. Så sikker på at hun nok skulle klare sig hele vejen igennem.

– Men kan du da ikke forstå at det er det hun har gjort, havde hun sagt – kan du ikke begribe at et er det hun gør? Klarer sig.

– Men et barn har ret til en far også, havde han råbt – kan *du* ikke forstå det? Og så havde hun slået med nakken og sagt at det kunne da meget vel tænkes at Lilian en skønne dag fandt en passende far til sit barn og ellers kunne han vel fungere som en slags reserve i mellemtiden.

De kunne i det mindste have ladet ham selv bestemme når han syntes tiden var – ja, moden til at se Lilian. Når han var færdig til det. Ja, det var det, de kunne. Selvfølgelig havde han ikke tænkt sig at bryde med sin egen datter, så gammeldags var han heller ikke indstillet, men de kunne have ladet ham bestemme tidspunktet. Det havde været nok så pænt.

Han skævede til uret, den var allerede ti minutter over seks og måske kom hun slet ikke. Måske havde hun tænkt at hvis han alligevel ikke brød sig om at se hverken hende eller barnet, så kunne det også være ligemeget. Lilian havde jo også sin stolthed, hun lignede ham.

Men for fanden da – det kunne han vel ikke have tænkt, hun måtte da vide –

Han kom op at stå og ville springe ud i køkkenet og spørge hvad meningen egentlig var, hvordan den invitation var blevet formet og stivnede så ved lyden af en bildør, der smækkede. Selvfølgelig kom hun, der var sgu ingen der tog hensyn til

Der må tages fat på afgørende reformer i 80'erne

Fra LO's beretning for 1978

17

hans følelser, og han satte sig igen og tog efter avisen og kneb munden sammen. Præcis sådan ville han sidde. Her i sin stol med avisen opslået foran sig og så kunne de for resten gøre lige akkurat hvad de ville. Men det føltes som om ørerne stod helt ud af hovedet af bar lytten og så langt var der da heller ikke fra gadedøren og op til anden sal.

Så ringede det så det spjættede i ham, og han trykkede sig ned i stolen og klamrede sig til avisen.

– Lukker du lige op, råbte hun ude fra køkkenet – jeg står med hænderne fulde.

– Nej, ville han råbe tilbage for var der da ingen ende på træskheden, men så ringede det igen og han rejste sig stift og gik på stive ben gennem stuen og entreen og slog slåen fra og åbnede døren. Og han havde glemt hvor køn hun var og hvor glade øjne hun altid havde haft.

– Hej, far.

– He-ej du, sagde han og blev helt svensk i det.

Hun rakte ikke bylten frem mod ham, det var fjolset i ham selv der rakte efter den og mærkede sig hvor forunderlig færdig den var med de spæde ører, der lignede de allerinderste sammenkrøllede blade på en kålstok og de småbitte, perlemorsfarvede muslingskaller på den hånd, der søvnt gubbede en lille næse med næsebor og det hele.

Da bylten slog et par dybblå øjne op, røg han uden at kunne værge for sig med så meget som en halv tanke lige ind i bedstefarrollen og før han nåede så langt som ind i stuen med den havde han givet den så mange tavse løfter om alt det de sammen skulle foretage sig at den – på forhånd træt af zoo og fodbold og kælketure og juleaftner – havde lukket øjnene igen og var faldet i søvn.

– Den forløbne beretningsperiode – og de forløbne ti år – har været præget af mange fremskridt for lønmodtagerne, men også af mange tilbageslag, økonomisk og beskæftigelsesmæssigt, for den enkelte konstaterede LO-formand Thomas Nielsen i LO's årsberetning udsendt i relation til LO-kongressen i oktober.

– Dette gør det helt nødvendigt, at der ved indgangen til 80'erne tages afgørende fat på de reformer, fagligt og politisk, der kan sikre en videreudbygning af vort demokrati og vor sociale standard, fastslår Thomas Nielsen.

Vanskelige vilkår

I sin gennemgang af beretningsperioden 1. april 1978–1. april 1979 konstaterede LO-formanden at det forløbne år var præget af nye vanskeligheder for lønmodtagerne og deres organisationer i kraft af udviklingen i Folketinget og på arbejdsmarkedet.

Overenskomstfornyelserne på arbejdsmarkedet fandt sted under ekstraordinært vanskelige vilkår for fagbevægelsen på grund af arbejdsgivernes stejle holdning til alt, der overhovedet måtte indebære en omkostningsforøgelse for virksomhederne.

Dansk Arbejdsgiverforenings forsøg på at gennemtvinge en direkte lønnedgang for medarbejderne, dels ved forslag om nedgang i timelønnen, dels ved at ville fjerne den automatiske dyrtidsregulering, blev afværget under overenskomstforhandlingerne.

Fagbevægelsens energiske forsøg på at opnå et forhandlingsresultat med rimelige justeringer af løn- og arbejdsforhold samt etablering af en obligatorisk overskudsdelingsordning, mødte en så bastant modstand fra arbejdsgiversi-

de, at der endnu en gang måtte foretages et indgreb i overenskomsterne.

Overenskomstfornyelsen var en videreførelse af den solidariske lønpolitik. Desuden blev den femte ferieuge lovfæstet, begyndende i 1980 og fuldt gennemført i 1981.

For den offentlige sektor blev der heller ikke opnået tilfredsstillende overenskomstresultater, selv om visse lønmæssige justeringer – ikke mindst for de lavestlønnede – blev opnået.

Begivenhederne omkring overenskomstfornyelserne satte på ny gang i fagbevægelsens debat om bedre forhandlingsregler og -former.

Medens lønudviklingen fortsatte med samme lave stigningstakt som året før, var prisudviklingen i nogle få måneder noget mere behersket, men i slutningen af beretningsåret skete der en ny priseksplosion bl.a. grundet nye kraftige olieprisstigninger og gennemførelsen af nye afgifter på energiområdet.

Krav forstærkes

Reallønstilbagegangen er således fortsat, ikke mindst for den offentlige sektor og må forstærke fagbevægelsens krav om effektive forbedringer af lønmodtagernes levestandard, ikke mindst ad politisk vej. Etableringen af SV-regeringen og arbejdsgrundlaget herfor skabte en tillidskrise mellem Socialdemokratiet og fagbevægelsen. Skal enigheden i dansk arbejderbevægelse genskabes, må de helt nødvendige samfundsreformer – bl.a. på skatte-, bolig- og energiområdet – gennemføres, ligesom der må tages afgørende fat på fagbevægelsens krav om en demokratisering af erhvervslivets ejendomsforhold. Trods de politiske forhold lykkedes det at få gennemført enkelte love i

relation til arbejdsmarkedet, vor specielt efterlønnsreformen vil få stor betydning og allerede har bevirket, at ca. 40.000 lønmodtagere har valgt at gå på efterløn.

Forbedringer af A-kassereglerne og arbejdsmiljølovens bestemmelser om farlige stoffer i produktionen, er gennemført i periodens løb.

Fagbevægelsen var aktivt involveret i valgkampen op til det direkte valg til EF-parlamentet, men må konstatere, at befolkningens interesse for dette valg var særdeles beskeden. Der blev ikke opnået en rimelig repræsentation i parlamentet fra dansk arbejderbevægelse.

– Organisatorisk oplevede en række af LO's medlemsforbund en ny medlemsfremgang i årets løb, og decentraliseringen af LO's virksomhed med etablering af amtskontorer er nu gennemført for hele landet. Den forøgede tværfaglige virksomhed i fællesorganisationerne er fortsat i årets løb og har fremmet det generelle aktivitetsniveau i fagbevægelsen, oplyser LO-formanden i årsberetningen.

Færre fagforeninger

LO-beretningen indeholder en række oplysninger om organisationens daglige virke og en omfattende orientering om løn-, pris- og beskæftigelsesudviklingen i årets løb.

Medens LO's medlemstal er steget med 70.490 til 1.212.048 medlemmer i de 40 medlemsforbund er antallet af lokale fagforeninger på ny faldet, nemlig med 118 til 1.581 grundet forbunds- og afdelings-sammenlægninger. Det ordinære LO-kontingent udgjorde i 1978 kr. 69,- og i år kr. 76,- pr. medlem.

Om arbejdsrettens virksomhed oplyses det, at der i beretningsperioden indgik 259 arbejdsretssager,

hvoraf var 181 indbragt fra arbejdsgiverside og 78 fra arbejderside. Der blev afsagt dom i 38 sager, 104 sager blev forligt, og 64 sager blev trukket tilbage medens 53 sager ikke var færdigbehandlet ved beretningsperiodens udløb.

Flere tal

Årsberetningens opgørelse over forbundsbladernes samlede oplag i 1978 viser en stigning til nu 1.234.250 stk.

Inden for DA-området var der i 1978 en netto tilgang på 69 nye samarbejdsudvalg. Der er her nu oprettet SU i 1.093 virksomheder med mere end 50 ansatte, eller en dækningsgrad på 84 pct. Der findes desuden SU i 422 virksomheder uden for DA's område, men i den private sektor. LO's ungdomsafdeling oplyser i beretningen, at det går støt fremad med etablering af

tværfaglige ungdomsudvalg lokalt. Der er nu nedsat udvalg eller igangsat aktiviteter i ca. 70 Fællesorganisationer, ligesom amtsudvalg er under oprettelse landet over.

I årsberetningens statistiske afsnit kan man bl.a. se, hvad det ordinære heltidskontingent et medlem betalte pr. uge pr. 31. december 1978, udgjorde inden for de enkelte forbund.

Det laveste kontingent havde Dansk Postforbunds medlemmer med et kontingent på 14,05 kr. til forbundet – her betaltes ikke afdelings- eller arbejdsløsheds-kontingent. Det højeste kontingent inden for LO-forbundene betalte Typografforbundets medlemmer, nemlig i alt 87,- kr. pr. uge, hvoraf 66 kr. til forbund, 10,- til afdeling og 11,- kr. til A-kassen.

Emolumenter pr. 1. oktober 1979

Ydelsens art		1.-22. lrm.	Fra og med 29. dag
Timepenge		4,20	2,80
Fulde dagpenge		92,45	–
Tillæg for 1.-4. dag		3,90	–
Nedsatte dagpenge			61,65
Hotel-dispositionsbeløb	København	185,00	123,00
	Øvrige land	137,00	91,00
Natophold uden dokumentation	Fast godtgørelse	76,50	–
	Nedsat godtgørelse	–	51,00
Kørepenge		3,66	
Rangergodtgørelse		1,83	
Natpenge	Kl. 17-22	6,06	–
	Kl. 22-6	9,98	–
For tjeneste på lordage efter kl. 14 samt mandage fra kl. 0 ⁰⁰ -04 ⁰⁰		13,22	
For tjeneste på søn- og helligdage fra 0 ⁰⁰ -24 ⁰⁰ grundlovsdag efter kl. 12 ⁰⁰ og juleaftensdag efter kl. 14 ⁰⁰		17,42	–
For 3-delt tjeneste		11,16	–
For delt tjeneste udov. 11. time		3,10	–

For afkortning af fridage pr. time, afrundet nedad = 9,20

Juleunderstøttelse

Lokomotivpersonalets Hjælpesfond

I henhold til hjælpefondens vedtægter uddeles i december understøttelser på 50-100 kr., der kan søges:

1. Af medlemmer.
2. Af pensionerede lokomotivmænd.
3. Af enker efter lokomotivmænd.
4. Af forældreløse børn under 18 år af de under 1., 2. og 3. nævnte.

Ansøgningsskemaer kan fås på foreningens kontor og må senest den 1. december være tilbagesendt til Lokomotivpersonalets Hjælpesfond, Hellerupvej 44, 2900 Hellerup.

Ansøgere, hvem understøttelse bevilges, vil modtage underretning herom i december.

Lokomotivfører A. Henriksen og

Hustrus Legat

Renterne af legatkapitalen uddeles efter ansøgning til trængende lokomotivmænd, som er eller ved deres afsked var stationeret ved Fredericia driftsdepot, eller trængende enker efter sådanne.

Der uddeles indtil 3 portioner à 50 kr. årligt af renterne fra ca. 3.000,- kr. legatkapitalen andrager, og ansøgning herom indsendes til Dansk Lokomotivmands Forening, Hellerupvej 44, 2900 Hellerup, senest den 1. december.

DLF Godsbanegårdens afdeling

Decemberfesten afholdes mandag den 3. december 1979 kl. 12.00 i centralværkstedets marketenderi.

Vi håber, at specielt mange unge og ældre kolleger samt pensionister vil møde op for at gøre dagen ekstra festlig. Der serveres 1 stk. m. sild + 2 stk. smørrebrød + ost + øl, snaps, kaffe og cognac samt rygelse, pris: kr. 40,00.

Tilmeldingsliste vil være fremlagt på opholdsstuen på Gb fra midten af november.

Tilmelding kan også foretages på tlf. (02) 94 59 34 og (03) 32 94 40.

Vel mødt.

På afdelingens vegne
Verner Nielsen.

PERSONALIA

Forfremmet til lokomotivfører (17. Irm.)

pr. 1.10.1979 efter ansøgning

Lokomotivfører (13. Irm.)

A. C. Veng, mdt Pa i mdt Pa

Forfremmet til lokomotivfører (18. Irm.)

pr. 1.10.1979

Lokomotivfører (17. Irm.)

W. L. V. Andersen, mdt Gb i mdt Gb

Forfremmet til lokomotivassistent (10. Irm.)

pr. 1.10.1979

Lokomotivassistent (9. Irm.)

O. Edholm Petersen, mdt Gb i mdt Gb

Vagn E. Andersen, mdt Gb i mdt Gb

P. I. Johansen, mdt Gb i mdt Gb

J. W. Sørensen, mdt Gb i mdt Gb

E. Kettner, mdt Gb i mdt Gb

H. P. Hansen, mdt Gb i mdt Gb

S. H. Olsen, mdt Gb i mdt Gb

E. D. Rasmussen, mdt Gb i mdt Gb

K. Jensen, mdt Gb i mdt Gb

B. Simonsen, mdt Gb i mdt Gb

P. W. Madsen, mdt Gb i mdt Gb

B. Hansen (Fanø), mdt Gb i mdt Gb

K. E. Fevre, mdt Fa i mdt Fa

P. H. Jensen, mdt Kø i mdt Kø

P-E. Bukhave, mdt. Ng i mdt Ng

P. J. Jensen, mdt Rf i mdt Rf

Forflyttet 1.10.1979 efter ansøgning

Lokomotivfører (17. Irm.)

V. Høyer, mdt Ar til mdt Str

Tjenestefrihed uden løn 1.10.1979-30.9.1980

Elektrofører (10. Irm.)

K. Terkelsen, mdt Kh

Afskediget pr. 31.10.1979 efter ansøgning

Lokomotivassistent (9. Irm.)

L. Højland, mdt Kh

Overgået til anden stilling 1.10.1979

efter ansøgning

Stbtj (3. Irm.) til lokomotivassistent p (9. Irm.)

O. Ulriksen, Es til mdt Fa

Overgået til anden stilling 1.11.1979

efter ansøgning

Pt (3. Irm.) til lokomotivfører (15. Irm.)

H. P. Kjær Hansen, Ge til mdt Ge

Ansæt som lokomotivassistent p. 1.10.1979

P. I. Ø. Nielsen, mdt Ar

K. A. Serup, mdt Ar

P. E. Jensen, mdt Ar

P. Clausen, mdt Ar

J. K. Jensen, mdt Ar

M. J. Brandt, mdt Ar

E. Beyer, mdt Ar

P. E. Hansen, mdt Ar

O. Sørensen, mdt Ar

C. Raunsbæk, mdt Fa

J. Petersen, mdt Fa

P-O. Larsen, mdt Fa

P. H. Sørensen, mdt Ar

B. Nymark, mdt Fa

P. Heiwald, mdt Fa

S. T. Nielsen, mdt Ar

F. Lassen, mdt Ar

L. M. Pedersen, mdt Fa

K. B. Rasmussen, mdt Fa

R. Nielsen, mdt Kh - genansat

Afskediget pr. 31.10.1979 efter ansøgning alder

Lokomotivfører (17. Irm.)

H. P. Sørensen, mdt Fa

Afskediget pr. 31.12.1979 p.g.a. svagelighed

Lokomotivfører (18. Irm.)

J. R. Larsen, mdt Hgl

Lokomotivfører (15. Irm.)

H. Johnsen, mdt Od

Afskediget pr. 31.1.1980 p.g.a. svagelighed

Lokomotivfører (17. Irm.)

A. J. Knudsen, mdt Ar

Forflyttelsen efter ansøgning 1.10.1979

af lkas P. A. Mortensen, mdt Od til mdt Fa er efter ansøgning annulleret.

Forflyttelsen efter ansøgning 1.10.1979

af lkas V. P. Madsen, mdt Kh til mdt Str er efter ansøgning annulleret.

Dødsfald

Pens. lkf. C. Nielsen, Næstved, død den 27.6.1979.

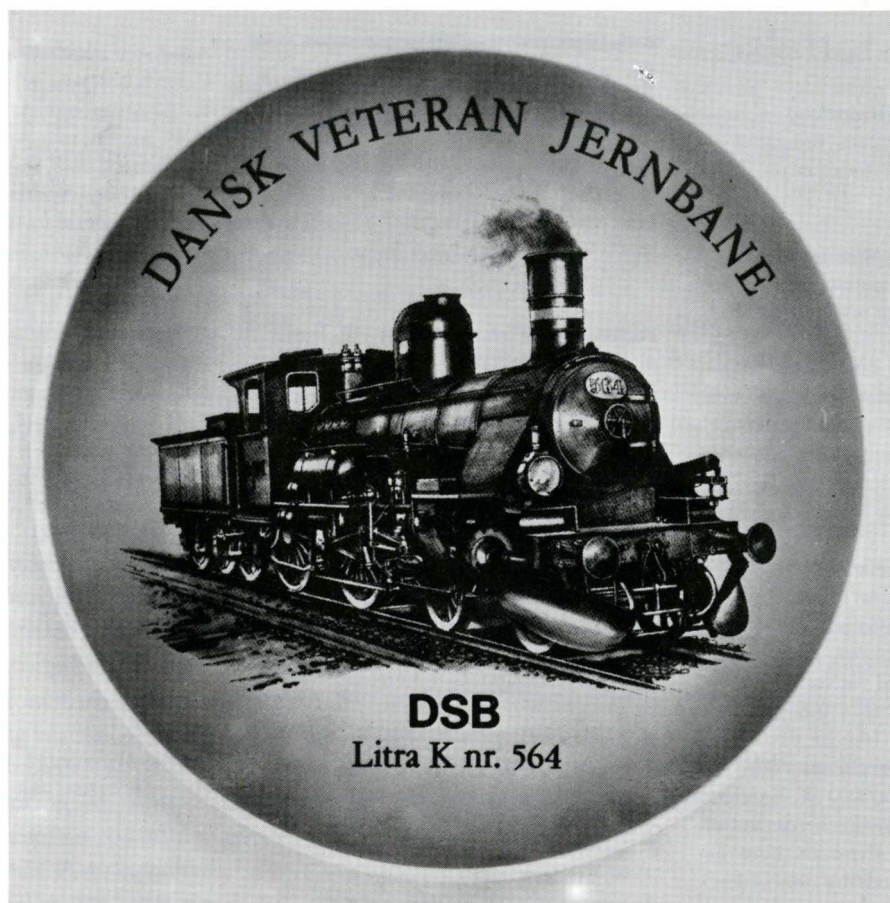
Pens. lkf. Karl Tegmeier, Holstebro, død den 3.10.1979.

Pens. lkf. K. A. Spangtoft, Nyborg, død den 5.9.1979.

Pens. lkf. M. Jensen, Århus, død den 13.9.1979.

Dansk veteran Jernbane- platte Litra K nr. 564

20

BESTILLINGSKUPON

Undertegnede _____

Adresse _____

bestiller hermed:

_____ stk. Jernbaneplatte nr. 2, 1975, G 625

_____ stk. Jernbaneplatte nr. 4, 1977, FFJ 34

_____ stk. Jernbaneplatte nr. 5, 1978, F 663

_____ stk. Jernbaneplatte nr. 6, 1979, E 978

_____ stk. Jernbaneplatte nr. 7, 1980, K 564

_____ stk. Jernbaneplatte nr. 8, 1981, P 917
(udsendes november 1980)

_____ stk. ønskes i abonnement fremover

Pris pr. platte kr. 117,- incl. moms.

Beløbet vedlægges bedes opkrævet

Underskrift

Kuponen sendes til: Dansk Veteran Jernbane Platte, Kildebakkegårds Allé 59 A, 2860 Søborg -
Telefon (01) 67 68 44 - Giro nr. 4 21 10 73